

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

EK učinila dalekosáhlý návrh skutečné liberalizace služeb v EU

Evropská komise schválila návrh směrnice, která nutí členské státy odstranit administrativní a další bariéry volnému pohybu služeb v prostoru Evropské unie. Uvolnění trhu s nimi by se dotklo poloviny ekonomiky unie, kde už dnes služby představují 70 procent obratu.

Komisař Frits Bolkestein usoudil, že pokud bude směrnice schválena, stane se největší vzpruhou pro jednotný vnitřní trh EU od jeho zavedení v roce 1993. Povede to k vyššímu hospodářskému růstu a ke vzniku dodatečných pracovních míst.

"Nemůžeme čekat, že evropské podniky budou poskytovat světový standard a nabízet kvalitu a výběr, jaký si zákazníci zaslouží, mají-li ruce svázané za zády národními byrokratickými předpisy. Lhůta pro vytvoření jednotného vnitřního trhu přitom vypršela před deseti lety," řekl Bolkestein v Evropském parlamentu.

Obsáhlá směrnice se netýká služeb poskytovaných státy a těch, jež jsou upraveny zvláštními předpisy. Zahrnuje beztak rozsáhlé oblasti jako jsou maloobchod, stavebnictví, turistika, zábava, informační technologie, lékařské služby či právní a daňové poradenství.

Bude-li schválena členskými státy a Evropským parlamentem, přiměje vlády zemí EU, aby odstranily množství překážek, které dnes odrazují cizí poskytovatele služeb podnikat na území jiných států EU. Vystaví je také tlaku, aby spolupracovaly při sladování interních předpisů a koordinovaly je tam, kde nebude existovat jednotná evropská úprava.

Nebude už možné klást poskytovatelům služeb - například obchodním řetězcům, stavebním firmám, zprostředkovatelům práce - požadavky, aby jejich vedoucí pracovníci byli občané země, kde nově působí, nebo aby firma měla v této zemi své hlavní působiště. Budou zakázány prověrky ekonomické nezbytnosti pustit danou firmu do té či oné oblasti podnikání, stejně jako zdlouhavé a nákladné povolenací a licenční procedury. Bude omezen i počet dokumentů, které lze požadovat, začne-li podnik z jedné země EU vyvíjet činnost ve druhé.

Výraznou novinkou návrhu je to, že zavádí do oblasti služeb zásadu země původu; kterýkoli poskytovatel služeb, jemuž bylo povoleno působit v jedné zemi EU, bude moci automaticky nabízet své služby v dalších státech, aniž by mu v tom mohlo být nějak bráněno. To se vztahuje i na pohyb pracovních sil, nutných k výkonu objednané práce.

Směrnice předpokládá daleko snazší pohyb těchto lidí za účelem dočasného výkonu práce - služby - v jiném státě EU. V platnosti však zůstane zásada, že na tyto pracovníky se vztahuje pracovní zákonodárství státu, kde působí, včetně minimální zaručené mzdy a pracovních podmínek.

Evropská unie vnutila vstupujícím zemím některá dočasná omezení pro pohyb pracovníků za účelem poskytování jistých služeb (stavebnictví, úklidové služby aj.) do Německa a Rakouska po vstupu. Podle nejmenovaného činitele EK není zatím jasné, nakolik by se navržená směrnice mohla dotknout této restriktce, či nakolik by ji noví členové mohli použít jako argument ke zrušení nebo zkrácení přechodného období.

Vzhledem k nadcházejícím volbám do Evropského parlamentu, kvůli nimž se legislativní činnost EP zastaví v dubnu, bude směrnici možné schválit až na podzim. Komise však doufá, že návrh získá dostatečnou podporu, aby se ho povedlo prosadit jako podnět pro ochabující jednotný vnitřní trh EU.

Podle posledních tabulek deset z 15 členů překračuje jedenaprocenní hranici nesladěných předpisů týkajících se jednotného trhu, tedy směrnic nepřevedených do národního práva. Francie, Německo a Belgie mají 3,5 procenta nedodělků, desetkrát víc než první Dánsko. Činitelé EK ironicky komentují tyto výsledky států, které se přitom holedbají odhodláním se stát "avantgardou" Evropské unie.

"Dvourychlostní Evropa už existuje. Na jedné straně jsou efektivní vlády, jako dánská, britská či španělská, a na druhé opozdilci jako Francie nebo Německo," posmíval se před novináři Gerard de Graaf, vysoký úředník v generálním ředitelství EK pro jednotný vnitřní trh.